

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2346-8467

აგრო
AGRO
АГРО
NEWS

№3

ქუთაისი – Kutaisi – Кутаиси

2017

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ჟურნალი წარმოადგენს
იმერეთის აგროეკოლოგიური ასოციაციის კავშირისა და
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრარული ფაკულტეტის
პერიოდულ-სამეცნიერო გამოცემას

სარედაქციო კოლეგია:

ლორთქიფანიძე როზა – (მთავარი რედაქტორი);

ავალიშვილი ნინო (სწავლული მდივანი);

წევრები: ურუშაძე თენგიზი; პაპუნაძე ვანო; შაფაკიძე ელგუჯა; ასათიანი რევაზი; კოპალიანი როლანდი; ჯაბნიძე რევაზი; კინცურაშვილი ქეთევანი; მიქელაძე ალექსანდრე; ჭაბუკიანი რანი; ქობალია ვახტანგი; ფრუიძე მაცყვალა; ჩახხიანი-ანასაშვილი ნუნუ; დოლბაია თამარი; ყუბანეიშვილი მაია; კელენჯერიძე ნინო; ყიფიანი ნინო; ხელაძე მაია; კილასონია ემზარი; კეველიშვილი მანანა; ჩხიროძე დარეჯანი; ჯობავა ტრისტანი; წიქორიძე მამუკა; თავბერიძე სოსო; თავაგარი მარიეტა; კილაძე რამაზი; მეტრეველი მარიამი; დვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამი.

სარედაქციო კოლეგიის საზღვარგარეთის წევრები:

იოფე გრიგორი (აშშ); კავალიაუსკას ვიდასი (ლიტვა); ჩუხნო ინა (უკრაინა); ბელოკონევა-შიუკაშვილი მარინა (პოლონეთი); გასანოვი ზაურ (აზერბაიჯანი); მამაძლოვი რამაზანი (თურქეთი); სანტროსიანი გაგიკი (სომხეთი); სალინდიყოვი ულტემურატი (ყაზახეთი).

The magazine is a periodical scientific publication of
Imereti Agro-ecological Association and
Akaki Tsereteli State University Faculty of Agrarian Studies.

EDITORIAL BOARD

Lortkipanidze Roza – (Editor in Chief);

Avalishvili Nino – (Academic Secretary);

Members: Urushadze Tengiz; Papunidze Vano; Shpakidze elguja; Asatiani Revaz; Kopaliani Roland; Jabnidze Revaz; Kintsurashvili Ketevan; Mikeladze Aleksandr; Chabukiani Rani; Qobalia Vaxtang; Fruidze Makvala; Chachkhiani-Anasashvili Nunu; Dolbaia Tamar; Kubaneishvili Maka; Kelendjeridze Nino; Kipiani Nino; xeladze Maia; Kilasonia Emzar; Kevlishvili Manana; Chxirodze Daredjan; Jobava Tristan; Tsiqoridze Mamuka; Tavberidze Coco; Tabagari Marieta; Kiladze Ramaz; Metreveli Mariami; Gvaladze Gulnara; Nemsadze Mariam.

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Ioffe Grigory (USA); Kavaliauskas Vidas (Litva); Chuxno Inna (Ukraine); Belokoneva-Shiukashvili Marina (Poland); Gasanov Zaur (Azerbaijan); Mammadov Ramazan (Turkey); Santrosian Gagik (Armenia); Sagyndykov Ultemurat (Kazakhstan).

Журнал представляет
Периодическое научное издание
Союза агроэкологической ассоциации Имерети и
Аграрного Факультета Государственного Университета Акакия Церетели

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Лорткипанидзе Роза – (главный редактор);

Авалишвили Нино – (Ученый Секретарь);

Члены: Урушадзе Тенгиз; Папунидзе Вано; Шафакидзе Элгуджа; Асатиани Реваз; Копалиани Роланд; Джабнидзе Реваз; Кинцურაშვილი Кетевან; Микеладзе Александр; Чабукиანი Рани; Кобалия Вахтанг; Фруидзе Маквала; Чачхиანი-Анашавილი Нуну; Долбая Тамар; Кубанейшвили Мака; Келенджеридзе Нино; Кипиани Нино; Хеладзе Маია; Киласонია Эмзар; Кевлишвили Манана; Чхиродзе Дареджан; Джобავა Тристан; Цикоридзе Мамука; Тавბერიძე სოსო; Табаგარი Мариета; Килаძე რამაზ; მეტრეველი მარიამ; გვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამ.

ЗАРУБЕЖНЫЕ ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Иоффе Григори (США); Кавалиаускас Видас (Литва); Чухно Инна (Украина); Белоконева-Шиукашвили Марина (Польша); Гасанов Заур (Азербайджан); Маммадов Рамазан (Турция); Сантросян Гагик (Армения); Сагиндигов Ултемурат (Казахстан)

შინაარსი

1 აგარული მეცნიერებანი
AGRICAL SCIENCES
АГРАРНЫЕ НАУКИ

როზა ლორთქიფანიძე – კირძვებზე განვითარებული წითელი ფერის
 ნიადაგები საქართველოში _____ 9

ვახტანგ ქობალია – მენილეობის ინტენსიფიკაციის მაღალტექნოლოგიური
 სერხები _____ 12

ნუნუ ჩაჩხიანი–ანასაშვილი, აკაკი კობალიანი – კამიღორის ტრაქტომიკოზული
 ჰკნობის გამომწვევი სოკოები _____ 16

**Табагари Мариета, Капанадзе Шорена, Джинчарадзе Наталия – ВЛИЯНИЕ
 СРОКОВ ПОСАДКИ НА РОСТ НАДЗЕМНОЙ ЧАСТИ
 ЦИТРУСОВЫХ РАСТЕНИЙ В УСЛОВИЯХ РЕГИОНА ГУРИИ _____ 21**

ემზარ გორდაძე, ცირა ჟორჟოლიანი, თინათინ მელაძე – სათაფლიას ალკვეთილის
 ფლორისტული დახასიათება და
 მოსალოდნელი ცვლილებები _____ 23

Кубанишвили Мака – КУЛЬТУРА ПАТИССОНА В ИМЕРЕТИ _____ 28

**Nino Avalishvili – IMPROVEMENT OF ACID TYPE SOIL FERTILITY
 THROUGH AGRO-ORE _____ 31**

მზია კურდღელია – ციტრუსოვნები, როგორც ეთერზეთოვანი
 მცენარეები _____ 34

ლია კობალიანი – ლეჩხუმის ბიომრავალფეროვნება და ტურიზმის
 განვითარების პერსპექტივები _____ 37

ალექსანდრა ჩაფიჩაძე – რაჭა – ლეჩხუმის ვახის ჯიშები _____ 41

როზა ლორთქიფანიძე, ნინო ყიფიანი – იმერეთის ნიადაგურ-კლიმატური
 პირობები და აბრეკოლოგია _____ 46

მაია ხელაძე – ნიადაგის ტენის რეჟიმის მართვა _____ 51

ვლადიმერ უგულავა, შორენა კაპანაძე – ნუში – ძვირფასი ხენილოვანი და
 სამკურნალო კულტურა _____ 56

ცირა ჟორჟოლიანი, ემზარ გორდაძე – ენდემიზმისა და ბიომრავალფეროვნების
 შენარჩუნების პრობლემები საქართველოში _____ 60

ნელი კელენჯერიძე – ნიადაგის მემანიკური დამუშავების მეცნიერული
 საფუძვლები _____ 64

მამუკა წიქორიძე, ნატალია სანთელაძე – თესვბრუნვები, როგორც მიწათმოქმედების სისტემის ძირითადი ელემენტი	67
ლია კოპალიანი, აკაკი კოპალიანი – აბრარული ბიომრავალფეროვნების აღდგენის პერსპექტივები ლეჩხუმის რეგიონში და ეკოლოგიური პრობლემები	72
Demetre Lipartia – ASIAN STINK BUG	76
ელენე ხუციშვილი – ეთერზეთოვანი ვარდის ზრდა-ბანვითარების თავისებურება ბანსხვავებულ კლიმატურ პირობებში	78
ეკატერინე კახნიაშვილი – ზოგიერთი ბიოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების ბანსაზღვრა წყავეში	81
მაყვალა ფრუიძე, შორენა ჩაკვეტაძე – სხვადასხვა სახის ჩაიზე ჩაის ნედლეულის ხარისხობრივი მაჩვენებლების ბავლენა	85
მალხაზ მიქაბერიძე, ქეთევან კინწურაშვილი – ციტრუსოვანი ნედლეულიდან დაბალკალორიული დიეტური ცუკატის და ფუნქციონალური დანამატების წარმოების ტექნოლოგიური პროცესების ინტენსიფიკაცია	90
ქეთევან კინწურაშვილი, ნანა ქათამაძე – არასტანდარტული (მზის) ენერჯით აბრონედლეულის შრობის ინტენსიფიკაციის საკითხებისათვის	94
ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე, რამაზ კილაძე – ლანდშაფტური არქიტექტურის ობიექტების სივრცობრივ-მოცულობითი ორბანიზაცია და მისი კავშირი გუნებრივი ლანდშაფტის კომპონენტებთან	99
ქეთევან ქუთელია, ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე, ქეთინო ხვედელიძე – ტერარში – როგორც ინტერიერის ბაზორმების ერთ-ერთი საშუალება	105
რამაზ კილაძე, ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე – ცაცხვის გამრავლების თავისებურებები	111
ეკატერინა გუბელაძე – ძ. ქუთაისში ბრიშაშვილის ქუჩის გეგმარების და გამწვანების არსებული მდგომარეობის ანალიზი	115
მარინა კუცია – მცენარეების მიმიკ ლითონებით დაბინძურების ეკოლოგიური მნიშვნელობა	120

2 ბიზნესის ადმინისტრირება
BUSINESS ADMINISTRATION
АДМИНИСТРИРОВАНИЕ БИЗНЕСА

მანანა შალამბერიძე, ზეინაბ ახალაძე – აბრ(ო)სას(უ)რსათ(ო) ს(უ)მერ(ო)ს ეკონომიკური
 ეფექტიანობის ამაღლების ხელშემწყობელი პრობლემები _____ 127
 დალი სილაგაძე – ბარემოს ეკონომიკური და სოციალური მდგრადობა __ 130

3 ინჟინერია
ENGINEERING
ИНЖЕНЕРИЯ

სოსო თავბერიძე, ზურაბ ციხაძე, თეიმურაზ ცხადაშვილი – სას(ო)ფლ(ო)- სამეურნეო
 სავარგულების ფორმების გავლენა სატრანსპორტო აბრეგატიის
 სამქსკლუატაციო პარამეტრებზე _____ 139
 ემზარ კილასონია – დაუნის მოვლა-მოყვანის ტექნოლოგია _____ 143
 ზაზა ჩხარტიშვილი, მავრა თევზაძე – წინაამკრავთვლებიანი
 ავტომობილის გვერდითი მოცურებისადმი მდგრადობა _____ 148
 მამუკა წიქორიძე – მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ტექნიკური პროგრესი
 სოფლის მეურნეობაში _____ 153
 იოსებ აბულაძე – მოტობლოკების სიმკლავრის ამრთმევი ლილვის ცვეთის
 ალბათურ-სტატისტიკური მოდელირება _____ 157

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

1 აგრორული მეცნიერებანი AGRICULTURAL SCIENCES АГРАРНЫЕ НАУКИ

აბრუმია

სათაფლიას აღკვეთილის ფლორისტული დახასიათება და მოსალოდნელი ცვლილებები

ემზარ გორდაძე

ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

ცირა ჟორჟოლიანი

ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

თინათინ მელაძე

ეკოლოგიის მაგისტრატურის მეორე კურსის სტუდენტი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

2011 წლიდან სათაფლიას სახელმწიფო ნაკრძალს გამოეყო 34 ჰექტარი მიწის ნაკვეთი კოლხური ტიპის სუბტროპიკული ტყით და ჩამოყალიბდა სათაფლიას აღკვეთილი. აღკვეთილში გავრცელებულია 67 სახის მერქნიანი და 482 სახის ბალახოვანი მცენარე.

2016 წლამდე ინტენსიურად ვითარდებოდა კოლხური ბზა. ბზის აღურას გავცრელების შემდეგ შეიცვალა ტყის განვითარება და მოსალოდნელია ტყის საბოლოო სახე ჩამოყალიბდეს წიფელასა და რცხილის გაბატონებით.

ამა თუ იმ რეგიონის ფლორის შენარჩუნების ერთ-ერთი მთავარი გზაა მათი კონსერვაცია დაცულ ტერიტორიებზე. დაცული ტერიტორიების ფორმებია: ნაკრძალები, ეროვნული პარკები, აღკვეთილები, რეზერვატები, დაცული ლანდშაფტები და სხვა. დღეისათვის საქართველოში ხუთი სხვადასხვა კატეგორიის დაცული ტერიტორიაა და მათი საერთო ფართობი 495 894 ჰექტარს შეადგენს. რაც ჩვენი ქვეყნის მთელი ტერიტორიის დაახლოებით 7,1%-ია.

1996 წლამდე საქართველოში არსებობდა მხოლოდ ნაკრძალები და სატყეო-სამონადირეო მეურნეობები, რომლებიც მიეკუთვნებოდა დაცულ ტერიტორიებს, რადგან აქ ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობა და მათ შორის ნადირობა საკმაოდ შეზღუდული იყო. 1996 წელს სატყეო-სამონადირეო მეურნეობები გადაკეთდა აღკვეთილებად. დღეისათვის საქართველოში გამოყოფილია 18 აღკვეთილი რომელთა საერთო ფართობი 64099 ჰექტარია. აღკვეთილში შეიძლება მანიპულირება: სანიტარული ჭრა, კენკრის, სოკოს და სხვა რესურსების მოპოვება, მცენარეთა გამორგვა, საწრეტების გაყვანა, გზებისა და ბილიკების მოწყობა, ტურიზმის განვითარება და სხვა.

აღკვეთილი არ შეიძლება იყოს კერძო ობიექტი, ის აუცილებლად საჯარო ტერიტორიაა. მიუხედავად რესურსების მოპოვების ნებართვისა სახეთა კონსერვაციის პრინციპი დაცული უნდა იქნეს.

სათაფლიას სახელმწიფო აღკვეთილი ყველაზე პატარა აღკვეთილია საქართველოს აღკვეთილებს შორის. მისი ფართობი სულ 34 ჰექტარია და 2011 წლამდე ტერიტორია სათაფლიას სახელმწიფო ნაკრძალის შემადგენლობაში შედიოდა. მაგრამ რადგან აღნიშნულ

ტერიტორიაზე მდებარებს კარსტული მღვიმეები, დინოზავრის ნაკვალევი, კოლხური სუბტროპიკული ტყის კორომი. ადმინისტრაციული ნაგებობა, მუზეუმი, კვების და სანიტარული ობიექტები, რომელთა სანახავადაც ნაკრძალის ტერიტორიაზე ყოველწლიურად დაახლოებით ორმოცდაათათასი ტურისტი შედიოდა. დარღვეული იყო სანაკრძალო რეჟიმი. რამაც 2011 წელს განაპირობა ნაკრძალის ის ტერიტორია, რომელიც ფართოდ იყო გამოყენებული ტურიზმის მიზნით გამოყოფილიყო ნაკრძალიდან და იგი ჩამოყალიბდა აღკვეთილის სახით.

სათაფლიას აღკვეთილის 98% დაფარულია ახალგაზრდა კოლხური ტიპის სუბტროპიკული ტყით, 2% უჭირავს გუბებს და შენობა-ნაგებობებს. ტყის ასაკი 75-80 წელიწადს არ აღემატება. აღკვეთილის ტერიტორიის ტყე წარმოიქმნა ბუნებრივად, ამონაყარებითა და თვითმოთესვით. ადრე (ტერიტორიის ნაკრძალად გამოცხადებამდე) ეს ადგილი იმდენად გატიალებული იყო, რომ ადგილობრივი მოსახლეობა ეწერს ეძახდა. იმ ადგილებში სადაც ამჟამად ტყე არის, იყო ნასაკირალები, სადაც შუა საუკუნეებში იმერეთში დიდი მშენებლობებთან დაკავშირებით კირს წვავდნენ. (ნიადაგის ქვედა ფენა კირქვას წარმოადგენს, ტყე კი საწვავ მასალას) ტერიტორია ეკუთვნოდა თავად ლორთქიფანიძეებს და ტყისაგან გათავისუფლებულ ნიადაგებს ადგილობრივ მოსახლეობაზე იჯარით გაცემოდნენ ტერიტორიების ნაწილი სახნავ-სათესად, ხოლო ნაწილი სამოვრებად გამოიყენებოდა.

ტერიტორიაზე დღეისათვის არსებული ტყეების აღდგენა მოხდა, მხოლოდ ტერიტორიის ნაკრძალად გამოცხადების შემდეგ.

აღკვეთილის მცენარეულობა კოლხური ტიპისაა და იგი წლის ყველა დროს მეტად თავისებური სილამაზით ხასიათდება. რაც იზიდავს ფლორით დაინტერესებულ ტურისტებს. კოლხურ ტყეში ტურისტებისათვის მოწყობილია ბილიკი. ტყის კორომების ხნოვანება და სიხშირე გვამღევეს საშუალებას ვთქვათ, რომ აღკვეთილში ჯერ კიდევ არ არის ფორმირებული ამა თუ იმ ტყის ტიპის საბოლოო სახე. გარკვეული დროის განმავლობაში მოსალოდნელია მისი შეცვლა ტყის ძირითადი ტიპებით.

აღკვეთილის ტერიტორიაზე გავრცელებულია 67 სახის მერქნიანი მცენარე და 482 სახის ბალახოვანი მცენარე.

აღკვეთილის ტერიტორიაზე გავრცელებული 67 სახის მერქნიანი მცენარე ეკოვნის 28 ბოტანიკურ ოჯახს. აქედან 30 სახე ხეა, 34 სახე ბუჩქი, 3 სახე ხე ან ბუჩქი, 59 სახე ფოთლომცვენია. 8 სახე მარადმწვანე. 3 სახე:

- კავკასიური (სოსნოსკის) ფიჭვი - *Pinus sosnowskyi*
- ქართული მუხა - *Quercus iberikus*
- მაყვალა - *Rubus caucasikus* - კავკასიის ენდემი
- 1. სახე: იმერეთის მუხა - *Quercus imeretina* - საქართველოს ენდემი
- 9 სახე: ჰარტვისის მუხა - *Quercus hartwissiana*,
- იმერული ხეშავი - *Rhamnus imeretina*
- თაგვისარა - *Ruscus ponticus*

ძმერხლი - *Ruscus colchicus*

კოლხური ჯონჯოლი - *Staphylea pontica*

მაღალი მოცვი - *Vaccunum arctostapilus*

კოლხური ბზა - *Buxus colchica*

წყავი - *Laurocephalus officinalis*

ეკუთვნის კოლხურ ელემენტებს.

3 სახე: ყირიმული ფიჭვი - *Pinus paliasi*

ცრუ აკაცია - *Rubinea pseudoacacia*

მარადმწვანე კვიპაროზი - *Cupressus sempervirens* გაკულტივებულია.

მერქნიანი მცენარეების თითქმის ნახევარი (32 სახე) რელიქტურია მათ შორის მრავლადაა მესამეული პერიოდის, არქტომესამეული ფლორის მეზოთერმული რელიქტები: კავკასიური რცხილა, ქართული მუხა, წაბლი, იმერეთის ხეშავი, ჩვეულებრივი მურყანი, ქორაფი, ზღმარტლი, კოლხური ჯონჯოლი, კავკასიური ცაცხვი, იელი, აღმოსავლეთის წიფელი, ჯიქა, ძმერხლი და სხვ. არქტომესამეულ პერიოდამდე არსებული ფლორის მეზოთერმულ რელიქტებს მიეკთვნება: ჭადარი, ბროწეული და ლეღვი. ყინულოვანი პერიოდის მომდევნო რელიქტებიდან: თხილი. პოლტავის ფლორის წარმომადგენელია: ბზა, ჭყორი, შქერი, ეკალ-დიჭი, კოლხური სურო და სხვა.

წიწვოვნებიდან ნაკრძალის ტერიტორიაზე ბუნებრივად გავრცელებულია: უთხოვარი, ხოლო ხელოვნურად: ფიჭვი, ჰიმალაის კედარი, მარადმწვანე კვიპაროსი, იაპონური კრიპტომერია.

აღკვეთილის ტერიტორიაზე გავრცელებული მცენარეებიდან საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილია შემდეგი სახეები.

წაბლი - *Castanea sativa*

იმერული მუხა - *Quercus imeretina*; კოლხური ჯონჯოლი - *Staphylea colchica*; ძელქვა - *Zelcova carpinifolia*; უთხოვანი - *Taxus baccata*; კოლხური ბზა - *Buxus colchica*.

ქვაკუთხედ სახეს წარმოადგენს რცხილა და ჯაგრცხილა.

2016 წლამდე აღკვეთილის ტერიტორიაზე კარგი განვითარებით ხასიათდებოდა კოლხური ბზა - *Buxus colchica*. ფაუნის საბოლოო ძირითად სახედ ითვლებოდა ბზა. რადგან იგი კარგად ვითარდება ქვეტყის სახით და მისი მჭიდრო კორომები აღმოცენების საშუალებას არ აძლევს ფოთლოვან მცენარეებს. რცხილნარი, წიფლნარი და ჯაგრცხილნარი ბზის ქვევით საბოლოოდ გარდაიქმნებოდა ბზიანებად. მაგრამ 2016 წელს აღკვეთილში გავრცელდა ქერცლფრთიანების რიგის წარმომადგენელი ბზის ალურა. მისმა მატლებმა იმდენად დააზიანა ბზა, რომ მასიურად დაიწყო მისი ხმობა. ამდენად დღეს ბზის ქვეტყე თითქმის ამოვარდნილია ბიოცენოზიდან და მომავალში სავარაუდოდ გაბატონებულ სახედ ჩამოყალიბდება რცხილა და წიფელი.

სათაფლიას აღკვეთილი სათაფლიას დაცული ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილია. იგი ფლორისტულად საკმაოდ მდიდარი და საინტერესო ობიექტია. დღეს ბზის ალურ-

რას გავრცელების გამო საფრთხე შეექმნა ზვის კორომსა და მის ქვეშ არსებული ქვეტყეს, რის გამოც ამ აღკვეთილის ფიტოცენოზს შეიძლება ფლუქტუაციები მოჰყვეს.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ც. ჟორჯოლიანი; ე. გორდაძე; კონსერვაციული ბიოლოგია და საქართველოს დაცული ტერიტორიები. ქუთაისი 2013 წ.
2. ე. გორდაძე, ც. ჟორჯოლიანი; თ. ჩხეიძე - სათაფლიას სახელმწიფო ნაკრძალი. ქუთაისი, 2008 წ.
3. საქართველოს „წითელი წიგნი“ თბილისი, 1982 წ.

FLORISTIC REVIEW AND EXPECTED CHANGES IN THE RESERVE OF SATAPLIA

Emzar Gordadze

Doctor of Biological Sciences, Associate Professor, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Tsira Zhorzholiani

Doctor of Biological Sciences, Associate Professor, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Tinatini Meladze

The II floor student of Ecological magistracy, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Summary

Since 2011, state natural reserve of Sataplia has allocated 34 hectares of land. It has been occupied with Colchi type of subtropical forest and Sataplia reserve has been formed. The reserve includes common type of timber 67 and 482 types of grasses.

There has been an intense development in 2016 of Box Trees. Box Allure spread and developed and changed the character of the forest. It is expected that forms of Tsipelasa and hornbeam will become dominant.

ФЛОРИСТИЧЕСКИЙ ОБЗОР ЗАПОВЕДНИКА САТАПЛИИ И ОЖИДАЕМЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ

Гордадзе Эмзар

Доктор биологических наук, ассоциированный профессор, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Жоржоллиани Цира

Доктор биологических наук, ассоциированный профессор, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Тинатин Меладзе

Магистрант по специальности экологии, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Резюме

С 2011 года от государственного заповедника Сатаплиа отделили земельный участок с площадью 34 га с субтропическим лесом колхского типа и был содан заказник Сатаплиа.

В заказнике распространены 67 видов древесных и 482 вида травянистых растений.

До 2016 года интенсивно распространялась колхская верба.

После распространения алыры вербы изменилось развитие леса и окончательный вид леса в будущем сформируется господством бука.